

Reconstruction

On the night of June 4th someone smashed the window of my workroom and stole my computer while I slept in the next room.

On the computer, among other things, was my piece on Sirous Namazi. This is a reconstruction.

A room where all the walls are covered with bookshelves. Heavy curtains in front of large windows. The fire crackles in the hearth. Deep armchairs, a large table in the centre. Music. Somewhere red velvet. The sound of wind in the trees. Night, darkness. Here, nothing can happen to me.

The funny thing is that I remember my daydream from when I was 10 or 11 years old more clearly than the flat my family lived in at the time.

Sirous Namazi's art takes place after the catastrophe, in a context that is only partly his own. In the first work I saw by

Rekonstruktion

Natten till den fjärde juni slog någon sönder fönstret till mitt arbetsrum och stal min dator, medan jag sov i rummet intill. I datorn fanns bland annat min text om Sirous Namazi. Detta är en rekonstruktion. Ett rum, där alla väggar täcks av bokhyllor. Tunga draperier framför stora fönster. Brasan sprakar i en öppen spis. Djupa fåtöljer, ett stort bord i mitten. Musik. Någonstans röd sammet. Ljudet av susande träd. Natt, mörker. Här kan inget hända mig.

Det lustiga är att jag minns min dagdröm från 10-11-årsåldern tydligare än den lägenhet familjen då bodde i.

Sirous Namazis konstnärskap utspelas efter katastrofen, i ett sammanhang som bara delvis är hans eget. I det första verk jag såg av honom, videon Sirous Telling Jokes (1997), ser vi konstnären i bara

him, the video Sirous Telling Jokes (1997), we see the artist in just his shirt-sleeves, gesturing animatedly, speaking Persian. He's telling the jokes that he's heard from his uncles. I can see *that* he's telling them, but don't understand what he's saying. Those who understand Persian say that he speaks it with a strong foreign accent. Even here, he places his artistry between cultures, on the margin rather than in the margin.

The Franco-Bulgarian psychoanalyst and philosopher Julia Kristeva puts the abject right on the border, yes the abject is the border between the maternal, physical intimacy with its smells, softness and fluids; and the clear, distanced ego, objectified in society. The fear of a catastrophe derives from this place – and the catastrophe has already occurred. The refugee finds themselves on this border, but so does the xenophobe. In the abject, the ego is invaded. Billowing waves, disgusting as the skin on warm milk, are metaphors, *transports*, for the abject.

Namazi paints the watercolour series *The Bedwetter* in 1997. The light-blue watercolour floods over the paper, over the boy excitedly dreaming dreams of mighty waves and a woman in a boat.

Namazi constructed his first sculptures in the series *Patterns of Failure* in 2000. Regardless of scale, the rickety towers of broken porcelain (or in the larger monumental works, in fibreglass) are glued together, an image of a life that must be reconstructed, and where the cracks, the joins, will always be visible.

The neurologist Jonah Lehrer describes, in *Proust Was a Neuroscientist*, how memory works. Every time we recall a memory image, we recreate the memory; to the point that we eventually remember what we remembered. Remembering is a creative process. Metaphors such as *memory archive* lead us astray – the memories are not passively stored, and we can't just fetch up a memory as if ordering an inaccessible book from the library's vaults. We create our memories rather than reconstructing them.

An exception is the smell and taste memory. Smell and taste have a direct connection to the part of the brain called the hippocampus,

skjortärmarna, livligt gestikulerande, tala persiska. Han drar samma vitsar som han har hört av sina onklar. Jag ser *att* han berättar, men förstår inte vad han säger. De som förstår persiska säger att han bryter kraftigt. Redan här placerar han sitt konstnärskap mellan kulturer, på marginalen snarare än i marginalen.

Den fransk-bulgariska psykoanalytikern och filosofen Julia Kristeva placerar abjektet just på gränsen, ja abjektet är gränsen mellan den moderliga, kroppsliga intimiteten med dess lukter, mjukhet och våtskor och det klara distanserade jaget, objektifierat i samhället. Skräcken för en katastrof härleds från denna plats – och katastrofen har redan skett. Flyktingen befinner sig på denna gräns, men också de främlingsfientliga. I abjektet invaderas jaget. Vältrande vågor, liksom äcklet införs i skinn på den varma mjölken, är metaforer, *transporter*, för abjektet.

Namazi gör akvarellserien *The Bedwetter* 1997. Den ljusblå akvarellfärgen flödar över pappret, över pojken som drömmer upphetsade drömmar om väldiga vågor och en kvinna på en båt.

Namazi konstruerade sina första skulpturer i serien *Patterns of Failure* 2000. Oavsett skalan är de rangliga tornen av krossat porslin (eller i de större monumentala verken i glasfiber) som limmats samman, en bild av ett liv som måste rekonstrueras, och där sprickorna, fogarna alltid kommer att synas.

Neurologen Jonah Lehrer beskriver i *Proust was a neuroscientist* hur minnet fungerar. Varje gång vi erinrar oss en minnesbild åter-skapar vi minnet, till den grad att vi så småningom minns att vi mindes. Att minnas är en kreativ process. Metaforer som *minnesarkiv* leder vilse – minnena ligger inte passivt lagrade, och man kan inte bara hämta upp ett minne som om vi beställde en svåråtkomlig bok i bibliotekets magasin. Vi skapar våra minnen snarare än rekonstruerar dem.

Ett undantag är lukt- och smakminnen. Lukt och smak har en direkt förbindelse till den del av hjärnan som kallas hippocampus, som är i centrum för vårt långtidsminne. Alla våra andra minnen måste först gå via thalamus, språkets källa.

Sirous Telling Jokes
1996
Video

Patterns of Failure
2000
Porsline, epoxy

which is the centre of our long term memory. All our other memories must first go through the thalamus, the source of language.

And then there are those odd memories that seem indestructible and unchangeable, and which are stored as prions. Whether they are activated or not is left to chance. Which memories end up there is also left to chance. But they don't need to be recovered, they strike one, just as they struck Proust when he dipped his madeleine in lime blossom tea.

Namazi finds pictures for exile, for exclusion. *Periphery* (2003), a 1:1 model of a typical suburban balcony with the satellite dish pointing east, is perhaps the best known. Another is a model of a cardboard box made out of glass (*Box*, 2008). A cardboard box of glass is a paradox, perhaps an image of certain aspects of life that remain impossible, absurd, unresolved.

Surprisingly many artists and writers have a background that includes exile, exclusion, marginalization. Or can it be that they have the capacity to depict, to express, that which in most people remains mute?

Interior (2007) is a series of photographs which at first sight appear to be black monochromes. Slowly our eyes get used to the darkness, and we see that they are photographs with a very long exposure, taken in a pitch-black flat. Room after room emerges, the kitchen, the bathroom. Proust describes the artistic process as darkroom work, where scene after scene is slowly revealed rather than recreated.

Baha'i is a religion originating in Iran. In Tehran, Bahá'u'lláh had the insight that all religions - Islam, Christianity, Buddhism, Hinduism, Judaism - express aspects of knowledge of the same God. All people are equal, and strive together for greater peace, justice, unity.

This tolerant and enlightened religion was persecuted mercilessly by Iran's ruler, and its supporters saw themselves constantly discriminated against, imprisoned, and sometimes killed. Their property was destroyed. Sirous Namazi's family was and is Baha'i.

In 1978 just before the Shah's fall, the whole of their home in Kerman was destroyed. Four

Och så finns dessa egendomliga minnen som verkar vara oförstörbara och oföränderliga, och som lagras som prioner. Om de aktiveras eller inte beror på en slump. Vilka minnen som hamnar där är också en slump. Men de behöver inte återskapas, de drabbar en, just som Proust drabbades när han doppade sin madeleinekaka i lindblomsthé.

Namazi finner bilder för exil, för utanförskap. *Periphery*, (2003) en 1:1 modell av en typisk förorts balkong med parabolantennen riktad mot öster är kanske den mest kända. En annan är en modell av en flyttkartong, utförd i glas (*Box*, 2008). En flyttkartong av glas är en paradox, kanske en bild för vissa aspekter av livet som förblir omöjliga, absurda, olösta.

Förbluffande många konstnärer och författare har en bakgrund som innefattar exil, utanförskap, marginalisering. Eller är det så att dessa har förmåga att gestalta, uttrycka, det som för de flesta människor förblir stumt?

Interior (2007) är en serie fotografier, som vid första påseendet verkar vara svarta monokromer. Långsamt vänjer sig ögonen vid svärtan, och vi ser att de är fotografier med mycket lång exponeringstid, tagna i en kolmörk lägenhet. Rum efter rum träder fram, köket, badrummet. Proust beskriver den konstnärliga processen som ett mörkrumsarbete, där scen efter scen långsamt uppenbaras, snarare än återskapas.

Bahai är en religion med ursprung i Iran. Bahá'u'lláh fick i Teheran en insikt om hur alla religioner - Islam, Kristendom, Buddhism, Hinduism, Judendom - uttrycker aspekter av kunskap om samma Gud. Alla människor är likvärdiga, och strävar tillsammans efter större fred, rättvisa, enhet.

Denna toleranta och upplysta religion följdes skoningslöst av Irans härskare, och dess anhängare fick se sig bli konstant diskriminerade, fängslade, ibland dödade. Deras egendom förstördes.

Sirous Namazis familj var, och är, Bahai. 1978, precis före shahens fall, förstördes hela deras hem i Kerman. Kvar finns fyra blekta fotografier som visar ödeläggelsen.

Pojken Sirous var då åtta år. Han minns själva katastrofen mycket starkt, men har vaga

Periphery
2003
Aluminium, metal, parabol
Moderna Museet
Stockholm

Box
2008
Glass
Galerie Nordenhake
Stockholm

faded photographs remain showing the devastation.

Sirous was an eight-year-old boy. He remembers the catastrophe itself very clearly but has vague memories of what his home looked like before 12.30 that day.

Now he has reconstructed his home, from his own memories and from the family's, in a film made with a 3D animation program. He has recreated certain objects that were in the house on a 1:1 scale. The chandelier, the toilet, the door.

As the film begins we are sucked in through a black window. Inside the clock strikes half past twelve. As if in a daydream, we're led from room to room out to the yard, where the football will always roll over the stone slabs, into the kitchen with the dripping tap and the dining table reflected in the fridge. The wardrobe door is slowly opened. The thin curtain flutters slightly in front of the window. Some shoes lie where thrown on the hall floor. Sometimes the perspective is from the ceiling as if the dreamer were a fly – or rather all-seeing. This is the moment before the catastrophe, and that moment is art's moment.

In their final book *What Is Philosophy*, Gilles Deleuze and Felix Guattari write of art's ability to stop time, to preserve the moment. In the painting "the young man is going to smile for as long as the canvas remains. Blood simmers under the skin of the young girl's face, the wind shakes a branch, a group of men make ready to travel."

If art preserves, it doesn't do so as industry does by adding a substance, write the philosophers; but by remaining independent of both time, audience, and even creator. What's left is the artwork, an intensity, a cluster of experiences, of sight and feeling.

When Namazi transforms his reconstructed memory into art – his daydreamed moment of everyday calm before the catastrophe – he turns the fragile and fleeting into something that will continue to exist independently of him until these objects break or are destroyed. He has saved them from time and death.

Perhaps art can be seen as a rescue mission? Another refugee, Walter Benjamin,

minnen av hur hemmet såg ut före kl 12.30 den dagen.

Nu har han rekonstruerat hemmet, från sina egna minnen och från familjens, i en film gjord med 3D animationsprogram. Vissa objekt som var i huset har han återskapat i skala 1:1. Ljuskrönan, toalettstolen, dörren.

Filmen inleds med att vi sugas in genom en svart fönsteröppning. Där inne slår klockan just halv ett. Som i en dagdröm leds vi från rum till rum ut på gården, där fotbollen för alltid kommer att rulla över stenslagningen, in i köket med den droppande kranen och matbordet återspeglat i kylskåpet. Garderobsdörren öppnas sakta. Den tunna gardinen vajar lätt framför fönstret. Några skor ligger slängda på hallgolvet. Ibland är perspektivet från taket, som om drömmaren vore en fluga – eller snarare allseende. Detta är ögonblicket före katastrofen, och det ögonblicket är konstens ögonblick.

Gilles Deleuze och Felix Guattari skriver i sin sista bok *What Is Philosophy* om konstens förmåga att hejda tiden, att bevara ögonblicket. I målningen "kommer den unge mannen att le så länge canvasen finns kvar. Blodet sjuder under huden i den unga flickans ansikte, vinden skakar en gren, en grupp män är i färd med att resa".

Om konst bevarar, gör den inte det som industrin, genom att tillsätta en substans, skriver filosoferna, utan genom att förbli oberoende av både tid, publik och även skapare. Vad som finns kvar är konstverket, en intensitet, ett kluster av upplevelser, av syn och känsla.

När Namazi förvandlar sitt återskapade minne, sin dagdröm om ögonblicket av vardagligt lugn före katastrofen, till konst, för han det fragila och flyktiga in i något som kommer att finnas kvar oberoende av honom intill dess att dessa objekt slås sönder eller förstörs. Han har räddat dem undan tiden och döden.

Kanske man kan se konst som en räddningsoperation? En annan flyktig, Walter Benjamin, samlade på citat från sin förvunna värld av lugn, insiktsfull litteraturkritik. Han inte bara släpade med sig det han kunde av sitt bibliotek, bestående av unika förstahandsutgåvor av böcker han aldrig läste, men

Interior
2007
Lambda print
Lunds konsthall
Lund

collected quotes from his vanished world of calm, insightful literary criticism. He not only dragged what he could of his library – consisting of unique first-editions of books he never read, but loved – from rented room to rented room around the European continent (as a shield? A devotion?), He saved especially important quotes in his own memory. Hannah Arendt compared Benjamin with a pearl fisher, diving deep to find invaluable treasures.

Benjamin himself writes about history:

My wing is ready for flight
I would like to turn back
If I stayed everliving time,
I'd still have little luck.

Gerhard Scholem, Greeting from the Angelus

There is a picture by Klee called Angelus Novus. It shows an angel who seems about to move away from something he stares at. His eyes are wide, his mouth open, his wings are spread. This is how the angel of history must look. His face is turned toward the past. Where a chain of events appears before *us*, *he* sees one single catastrophe, which keeps piling wreckage upon wreckage and hurls it at his feet. The angel would like to stay, awaken the dead, and make whole what has

älskade, till hyresrum efter hyresrum på den europeiska kontinenten (som ett skydd? En kärlek?), han räddade över särskilt viktiga citat i sitt eget minnesrum. Hannah Arendt jämförde Benjamin med en pärlfiskare, som dyker djupt ner för att finna de ovärderliga skatterna.

Benjamin själv skriver om Historien:

My wing is ready for flight
I would like to turn back
If I stayed everliving time,
I'd still have little luck.

Gerhard Scholem, Greeting from the Angelus

There is a picture by Klee called Angelus Novus. It shows an angel who seems about to move away from something he stares at. His eyes are wide, his mouth open, his wings are spread. This is how the angel of history must look. His face is turned toward the past. Where a chain of events appears before *us*, *he* sees one single catastrophe, which keeps piling wreckage upon wreckage and hurls it at his feet. The angel would like to stay, awaken the dead, and make whole what has been smashed. But a storm is blowing from Paradise and has got caught in his wings; it is so strong that the angel can no longer close

been smashed. But a storm is blowing from Paradise and has got caught in his wings; it is so strong that the angel can no longer close them. This storm drives him irresistibly into the future, to which his back is turned, while the pile of debris before him grows toward the sky. What we call progress is *this* storm.

On the Concept of History, nr. IX, 1940

Unlike the Angel of History, Sirous Namazi has taken the time to stop, to collect the wreckage, to sift through the junk of memory to reconstruct and restore the childhood disturbed by the violence that that drove him and his family to Sweden. One of the artist's gifts is to be able to use fragments to build something new, to share a dream of security that may never have existed.

Perhaps art is this shared dream.

And my daydream? Looking around my room, covered with bookshelves from floor to ceiling, with large windows and a fireplace, I hear music. But not the sound of wind in the trees.

Gertrud Sandqvist is professor in the theory and history of ideas of visual art at Malmö Art Academy, Lund University, Sweden. Between 1995-2007 and since 2011 she is also the Rector of Malmö Art Academy.

Professor Sandqvist has been writing extensively on mainly European contemporary art since the early 90s. 2010 she was the co-curator of the Moderna utställningen at Moderna Museet, Stockholm. She co-curated, together with Sarat Maharaj, Dorothee Albrecht and Stina Edblom The Gothenburg International biennial of Contemporary Art 2011.

She curated Channeled, a show with contemporary artists and Hilma af Klint at Lunds Konsthall, Sweden, 2013, and Against Method for Generali Foundation, Vienna, 2013. Currently she is researching the occult diaries of Hilma af Klint.

them. This storm drives him irresistibly into the future, to which his back is turned, while the pile of debris before him grows toward the sky. What we call progress is *this* storm.

On the Concept of History, nr. IX, 1940

Till skillnad från Historiens Ängel, har Sirous Namazi tagit sig tid att stanna, att plocka upp de söndrade delarna, att leta i minnets bråte för att rekonstruera och restaurera den barndom som stördes av våldet och som drev honom och hans familj till Sverige. Det tillhör konstnärens gåva och magi att kunna använda skärvorna till att bygga något nytt, till att dela en dröm om trygghet som kanske aldrig har funnits.

Kanske konst är denna delade dröm.

Och min dagdröm? Jag ser mig om i mitt rum, täckt av bokhyllor från golv till tak, med stora fönster och en öppen spis. Jag hör musik, men inte ljudet av vajande träd.

Gertrud Sandqvist är professor i teori och idéhistoria i bildkonst vid Konsthögskolan i Malmö, Lunds universitet, Sverige. Mellan 1995-2007 och sedan 2011 är hon också rektor för Konsthögskolan i Malmö.

Professor Sandqvist har skrivit utförligt om i huvudsak europeisk samtidskonst sedan början av 90-talet. 2010 var hon co-curator för Moderna Utställningen på Moderna Museet, Stockholm. Hon co-curator, tillsammans med Sarat Maharaj, Dorothee Albrecht och Stina Edblom Göteborgs internationella biennial för samtida konst 2011.

2013 var hon kurator för en utställning med samtida konstnärer och Hilma af Klint i Lunds konsthall, Sverige, och Against Method för Generali Foundation, Wien, 2013. För närvarande forskar hon kring ockulta dagböcker av Hilma af Klint.